

СПОРТНО УЧИЛИЩЕ „ГЕОРГИ БЕНКОВСКИ“ ВАРНА

ЗАЛИЧЕНО

на основание

чл.2, ал.1 от ЗЗЛД

**ПРОГРАМА ЗА ПРЕВЕНЦИЯ
НА РАННОТО НАПУСКАНЕ НА УЧИЛИЩЕ
2024-2025г.**

Настоящият план е приет с решение на Педагогическия съвет – Протокол № 1 от 11.09.2024 г. и утвърден със заповед на директора №75 / 13.09.2024г.

Въведение:

Настоящата програма е в съответствие с целите, залегнали в националните политики по превенция на ранното напускане на образователната система и комплекса от мерки на правителството в областта на образованието и социално – икономическото развитие.

Водещи стратегически документи при изготвяне на училищната програма на Спортно училище „Георги Бенковски“-Варна за превенция на ранното напускане на образователната система:

- Закон за преучилищното и училищното образование
- Наредба за приобщаващото образование
- Конвенция за борба срещу дискриминацията в областта на образованието
- Постановление № 100 от 8 юни 2018 г. за създаване и функциониране на механизъм за съвместна работа на институциите по обхващане и включване в образователната система на деца и ученици в задължителна предучилищна и училищна възраст

Програмата акцентира върху:

1. Мерки свързани с превенцията на риска от отпадане от училище.
2. Обмен на добри и работещи практики между заинтересованите страни в едно със засилена информационна дейност за популяризиране ползите от образование.

ПРИНЦИПИ НА УЧИЛИЩНАТА ПРОГРАМА ЗА ПРЕВЕНЦИЯ НА ОТПАДАНЕТО НА УЧЕНИЦИ

Училищната програма за превенция на отпадането на ученици се базира на основни принципи на включващото образование:

- Всяко дете има право на образование и трябва да има равен достъп до образование;
- Всяко дете може да учи и да се възползва от предимствата, които образованието дава;
- В образователния процес не се допуска дискриминация, основана на раса, народност, пол, етническа принадлежност, вероизповедание, обществено положение, увреждане или друг статус;
- Учениците трябва да бъдат стимулирани да участват активно в образователния процес;

Преждевременното напускане на училище е дефинирано като сложно явление, което оказва сериозно влияние върху индивидуалните съдби на пряко засегнатите и благосъстоянието на техните семейства, върху възможното развитие на техните общности и върху цялостното социално-икономическо развитие на една страна в средносрочен и дългосрочен план.

Превенцията и преодоляването на проблема изисква интегрирана политика и ангажираност на всички сектори и институции, свързани с образованието и с личностното и професионално развитие на децата и младите хора в България.

Един от факторите за преждеременно напускане на образователната система наложи въвеждането на единен Механизъм за противодействие на тормоза и насилието в институциите в системата на предучилищното и училищното образование, който има за цел да подпомогне училищата в усилията им за справяне с това явление.

Рискове:

Преждевременното напускане на училище води още до нарастване на рисковете от социално изключване, застрашава сигурността и стабилността на обществото и е предпоставка за влошаване качеството на живот на сегашното и следващите поколения.

Здравният статус и достъпът до услуги и ресурси, които могат да осигурят по – добър стандарт и продължителност на живота в добро здраве и благосъстояние са в пряка зависимост от получената по – висока степен на образование.

Посочените последствия са показателни за мащаба и степента на негативното влияние на преждевременното напусналите училище и техните семейства и върху цялостното социално – икономическо развитие на страната.

ПРИЧИНИ ЗА ОТПАДАНЕ ОТ УЧИЛИЩЕ :

Причините за отпадане от училище са многообразни и не се проявяват изолирано, а въздействат комплексно. Това определя необходимостта да се подхожда комплексно и същевременно да се действа индивидуално към конкретния случай на всяко дете, застрашено от отпадане или вече отпаднало от училище.

Отпадането на ученици от училище е не само социален, но и педагогически проблем. Причините за това са различни. Корените на това явление трябва да се търсят от една страна в семейната среда, в мотивацията на учениците за учебен труд, в слабия стремеж за личностна реализация в училищната среда, а от друга и в педагогическата колегия.

Анализирайки проблема констатирахме, че учениците са в училище, но поради липса на интерес или слаби постижения в учебните занятия, допускат неизвинени отсъствия. Имат лоши прояви по отношение на дисциплина и междуличностно общуване в училище, както и голям брой слаби оценки, което неминуемо ги поставя в групата на застрашени от отпадане.

Причините за преждевременното напускане на училище могат да бъдат класифицирани в няколко основни категории.

1. Икономически причини.
2. Социални причини.
3. Етнокултурни причини.
4. Образователни причини.
5. Институционални причини.
6. Причини свързани със здравния статус.
7. Психологически причини.

- **Социално – икономически причини:** ниски доходи, лошото качество на живот на определени социални слоеве, поради задължение да гледа по – малкия си брат/сестра, използване на детето като трудов ресурс;

- **Етнокултурни причини:** по – ниска ценност на образованието, по ранното встъпване в брак и др. ;

- **Образователни причини:** слаб интерес към учебния процес и произтичащото от него нежелание да се посещава училище, затруднения при усвояването на учебния материал, наличие на конфликтни отношения със съученици и/или учители и др. ;

- **Институционални причини:** като такива могат да квалифицират недостатъчно координираният подход между различните служби и специалисти на национално, регионално, местно и училищно ниво за справяне с преждевременното напускане на училище и др.;

- **Причини свързани със здравния статус:** в контекста на политиките за развитие на приобщаващото образование продължава тенденцията за интегриране на децата със специални образователни потребности в общообразователните училища. Рисковете за преждевременното напускане на училище са свързани с недостатъчна диагностика и подготовка на детските градини и училищата за приобщаването на тези деца. Тук се включват и всички фактори на образователната среда, материалната база, човешките и

финансовите ресурси, които не отговарят на изискванията за прилагане на приобщаващото образование;

- **Психологически причини:** неувереност в себе си, чувство за неуспех, отчуждение от натрупания училищен опит и др.

В СУ „Г. Бенковски“ - Варна ученици застрашени от отпадане са основно тези които имат неизвинени отсъствия или имат повтарящи се прояви на насилие и агресия към съучениците си, но въпреки това е едно от училищата в България, в които няма отпаднали ученици. Това се дължи на последователната политика на образователната институция подчинена на принципите за:

- всеобхватност на дейностите – осъществяване на дейности по превенция на тормоза и насилието, ранна диагностика, както и дейности за мотивация и преодоляване на проблемното поведение, които са израз на общата воля и на координираните усилия на всички участници в образователния процес;

- публичност и прозрачност на цялостната политика – чрез интернет страницата на училището, добрите практики и документиране на проблемните и рискови ситуации;

- обратна връзка с институции, родители, педагогически съветник, класни ръководители, учители, треньори и ученици;

- индетифициране на рисковите фактори – доклади, анализи на педагогически съветник, учители и класни ръководители;

ПОЛИТИКИ НА УЧИЛИЩЕТО

1. Подкрепа за личностно развитие на ученика
2. Изграждане на позитивен организационен климат
3. Утвърждаване на позитивна дисциплина
4. Развитие на училищната общност
5. Специализирана подготовка по вид спорт

ЦЕЛИ НА ПРОГРАМАТА:

1. Разработване и изпълнение на комплекс от ефективни мерки и дейности за превенция и намаляване на риска от преждевременно отпадане на ученици от индетифицираните рискови групи в училище.

2. Подобри резултати от НВО, ДЗИ, олимпиади и осигурена образователна и личностна подкрепа на всеки ученик.

Мерките, които Спортно училище „Г. Бенковски“ - Варна предприема за преодоляване на причините за отпадане са подчинени на националните, областни и общински стратегически мерки като се отчита спецификата на образователната институция и нуждите от подкрепа на всяко дете. В училището се акцентира върху силните страни на всеки ученик, което подпомага личностното му развитие.

Важни мерки и дейности, залегнали в програмата на Спортно училище за превенция на ранното напускане на училище са:

1.1 Разработване и реализиране на мерки за проследяване на отсъствията на учениците:

- Изготвяне на база данни от класните ръководители, в чиито класове има ученици от рискови групи.

- Обобщаване всяка седмица на информацията за отсъствията на учениците от класните ръководители. При натрупване на неизвинени отсъствия на ученик - информиране на родителите от класния ръководител за изясняване причините за отсъствията.

1.2 Координиране на действията на класните ръководители с тези на педагогическия съветник, треньор и училищното ръководство.

1.3 Консултиране на застрашените от отпадане ученици с педагогически съветник.

- 1.4 Запознаване на учениците с правилника на училището от класните ръководители още в първия учебен час.
- 1.5 Разглеждане в ЧК на теми свързани :
- с превенция на насилието;
 - с неправомерните действия, характерни за малолетните и непълнолетните ученици;
 - опасностите от сърфиране в интернет както и други рискови прояви, които могат да застрашат децата и да доведат до отпадането им от училище;
 - теми свързани с гражданското образование /здравно образование и възпитание/.
- 1.6 Системно подпомагане на ученическия колектив за създаване на екипност - провеждане на тренинги за създаване на екипност, доверие, подобряване на модела на общуване и изграждане на толеранс.
- 1.7 Подпомагане адаптирането на учениците от петите класове към прогимназиален етап на обучение, чрез провеждане на тренинги – за адаптация и екипност.
- 1.8 Утвърждаване на позитивна дисциплина – използване на мерки и подходи, гарантиращи изслушване на ученика, осъзнаване на причините за проблемното му поведение и предоставяне на възможност за усвояване на добри поведенчески модели спрямо себе си и останалите.
- 1.9 Развитие на училищната общност – превенция на обучителните трудности и ранното оценяване на риска от тях.
- 1.10 Квалификация на педагогическите специалисти, насочена към индентифициране и справяне със случаите на риск от преждевременно напускане на училище.
- 1.11 Екипна работа между учителите и другите педагогически специалисти – обсъждане на проблеми и обмяна на добри практики при работата им с едни и същи ученици с цел повишаване на ефективността на педагогическите подходи.
- 1.12 По – голяма атрактивност на преподавания материал чрез интерактивни методи, електронни уроци, онагледяване, практическа насоченост.
- 1.13 Осигуряване на всеки застрашен от отпадане ученик поради слаби оценки и невъзможност да покрие държавните образователни стандарти на консултации по съответните предмети по утвърден график , както и допълнителна работа с тези ученици през ваканциите.
- 1.14 Поощряване с морални и материални награди.
- 1.15 Индивидуална подкрепа за ученика от личност, която той уважава / наставничество /.
- 1.16 Кариерно развитие: Много важни са дейностите свързани с професионалното ориентиране и кариерното развитие на учениците. Това ще ги мотивира за по добри учебни постижения и за оставане в училище.
- 1.17 Библиотечно информационно обслужване – в училището се осигурява чрез училищната библиотека, която гарантира свободен достъп до информация на учениците от различни документални източници в библиотечния фонд и в глобалната мрежа с цел изграждане на навици за четене и компетентности за търсене и ползване на информация.
- 1.18 Включване на родителската общност за повишаване на активността и сътрудничеството с училищното ръководство.
- 1.19 Избор на родителски екипи във всеки клас, с чиято помощ се организират дейностите, свързани с приобщаване на учениците в риск.
- 1.20 Сътрудничество с други институции – Дирекция „Социално подпомагане”, Отдел за закрила на детето, ДПС към МВР Варна, спортни клубове, НПО и др.
- 1.21 Занимания по интереси.